

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/2/2019
Identifikačné číslo spisu: 2017200357
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2017200357.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: MUDr. X. U., bytom O. XXXX/XX, U., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 50583-1/2017-BA zo dňa 14. septembra 2017, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 24. mája 2018, č.k. 44Sa/32/2017-125, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie p r e r u š u j e do rozhodnutia Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 1Vs/3/2019 ohľadom právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 24. mája 2018, č.k. 44Sa/32/2017-125, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c) a e) v spojení s § 191 ods. 3 písm. a) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej č. 50583-1/2017-BA zo dňa 14. septembra 2017 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Galanta, č.700-0600000617-GC09/17 zo dňa 22. júna 2017 a vec vrátil prvostupňovému správne orgánu na ďalšie konanie. Predmetným rozhodnutím žalovaná ako príslušný odvolací orgán podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Galanta, č.700-0600000617-GC09/17 zo dňa 22. júna 2017, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnéj osobe, vzniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 1. októbra 2014.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 5, § 21 ods. 1 a 4 zák. č. 461/2003 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd poukázal na to, že v danej veci bolo medzi účastníkmi konania sporné, či žalobca mal k 1. októbru 2014 status SZČO. Na strane druhej v konaní nebolo sporné, že do 1. júla 2014 disponoval licenciou L1A. Rovnako v správnom súdnom konaní nebolo sporné, že rozhodnutím Trnavského

samosprávneho kraja č.j. TA/1624/2011/OZaHF-004 zo dňa 11. apríla 2011 bolo vyhovené žiadosti žalobcu o vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, pričom žalobca začal prevádzkovať zdravotnícke zariadenie dňa 21. apríla 2011, povolenie ktoré bolo zrušené k 31. máju 2013. Pokiaľ ide o posúdenie, či žalobca mal v období roku 2013 status SZČO na základe licencie L1A, krajský súd mal za to, že pre toto určenie sú relevantné dve právne skutočnosti, a to existencia licencie L1A súbežne s povolením na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, a ďalej, že žalobca nikdy nevykonával zárobkovú činnosť na základe licencie L1A. Inak povedané, žalobca mal príjmy výlučne z prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia na základe povolenia TSK a licencie L1B. Podľa názoru krajského súdu, pokiaľ aj žalobca mal vydanú licenciu L1A na výkon zdravotníckej praxe, ktorá mu podľa § 5 písm. c) zákona účinného do 31.12.2013 bez ďalšieho zakladala status SZČO, účasť na sociálnom poistení mu však toto oprávnenie zakladať nemohlo, a to z dôvodu, že týmto oprávnením (licenciou L1A) nevykonával zárobkovú činnosť, t.j. nemal z neho príjem, ktorý by sa na účely povinného nemocenského a dôchodkového poistenia posudzoval podľa § 21 ods. 1. Preto po zániku povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, z ktorého ako SZČO výlučne dosahoval príjem, jeho účasť na povinnom nemocenskom a dôchodkovom poistení nemohla na základe iba formálnej existencie tejto licencie pokračovať. Krajský súd ustanovenie § 21 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. vykladal tak, že pokiaľ fyzická osoba disponuje súčasne dvoma oprávneniami, ktoré podľa § 5 písm. c) zák. č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2013 zakladali status SZČO, účasť na povinnom nemocenskom a dôchodkovom poistení podľa § 21 ods. 1 sa posudzuje osobitne vo vzťahu ku každému oprávneniu, ak oprávnenie, na základe ktorého sa výlučne dosahoval príjem podľa § 138 ods. 9 zaniklo.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala kasačnú sťažnosť žalovaná z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP a navrhla rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podľa jej názoru krajský súd vec nesprávne právne posúdil.

5. Právne posúdenie relevantné pre rozhodnutie danej veci riešil Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Veľký senát“) v uznesení z 30. apríla 2019, sp.zn. 1Vs/1/2019. V uvedenom uznesení Veľký senát odpovedal na nastolené otázky nasledovne cit.: „(...)

Odpoveď na 1. otázku - Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samostatná zdravotnícka prax je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení, a preto licencia L1A nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody /zmluvy/ s iným poskytovateľom.

Pojem samostatná zdravotnícka prax v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. vykonávaná na základe licencie L1A nie je možné bez ďalšieho stotožniť s pojmom samostatná zárobková činnosť v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. a pojem licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu pre účely sociálneho poistenia.

Odpoveď na 2. otázku - Povinnosťou Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o vzniku alebo zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia poistenca - lekára, v zmysle § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je posudzovať príjmy poistenca - lekára osobitne vo vzťahu k licencií L1A a skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú aj príjmami lekára považovaného za samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Odpoveď na 3. otázku - Konanie podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov začaté z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v zmysle § 184 ods. 8 v spojení s § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. nezbavuje Sociálnu poisťovňu povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou základného práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ktoré mu priznávajú aj medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná v

zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.“

6. Senát „9S“ Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa so závermi vyjadrenými v rozhodnutí Veľkého senátu (1Vs/1/2019) nestotožnil a v právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 (týkajúcej sa rovnakej problematiky), sa chce od záverov prijatých Veľkým senátom odchýliť, v dôsledku čoho 24. septembra 2019 uznesením z 23. septembra 2019, sp.zn. 9Sžsk/94/2018, postúpil túto právnu vec na prejednanie a rozhodnutie Veľkému senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 466 ods. 3 SSP.

7. Podľa § 100 ods. 2 písm. a) SSP, ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet.

8. Nakoľko právna vec vedená pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 bola postúpená Veľkému senátu správneho kolégia tunajšieho súdu, pričom sa jedná o obdobnú právnu vec s právnou problematikou totožnou ako je vec žalobcu (vedená pod sp.zn. 7Sžsk/2/2019) predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalovanej, najvyšší súd postupom podľa § 100 ods. 2 písm. a) SSP konanie v predmetnej veci prerušil z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie, v ktorom sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie kasačného súdu v právnej veci žalobcu.

9. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, alebo uplynul čas, na ktorý sa konanie prerušilo, predseda senátu aj bez návrhu uznesením rozhodne o pokračovaní v konaní. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (§ 100 ods. 3 SSP).

10. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.